

Sygn. akt VIII Gz 239/16

POSTANOWIENIE

Dnia 14 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie, Wydział VIII Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Górska

Sędziowie: SO Agnieszka Kądziołka

SO Natalia Pawłowska – Grzelczak

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2016 r. w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Gminy M.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie w przedmiocie kosztów procesu zawarte w punkcie III wyroku z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie X GC 688/15

postanawia:

I oddalić zażalenie;

II zasądzić od pozwanej na rzecz powoda kwotę 300 (trzystu) złotych tytułem kosztów postępowania zażaleniowego.

Agnieszka Kądziołka Agnieszka Górska Natalia Pawłowska – Grzelczak

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie X GC 688/15 Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie w punkcie III zasądził od pozwanej na rzecz powódki kwotę 3.356,08 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu wyroku, odnosząc się do postanowienia o kosztach procesu, Sąd Rejonowy wskazał, że oparł się w tym zakresie na art. 100 k.p.c. Pozwana przegrała sprawę w 75,45% zaś powódka w 24,55%, zaś koszty wyniosły łącznie 7.629 zł, w tym po stronie powódki w kwocie 5229 zł, a po stronie pozwanej w kwocie 2.400 zł. Zgodnie z przyjętą zasadą orzeczenia o kosztach powódkę powinny obciążyć koszty procesu w kwocie 1.872,92 zł, a pozwaną w kwocie 5.756,08 zł. Z kolei wobec tego, że powódka poniosła wyższe koszty procesu niż powinna, toteż należy jej się od pozwanej różnica wynikająca z porównania powyższych kosztów, tj. kwota 3.356,08 zł.

Jednocześnie Sąd Rejonowy odniósł się do wniosku pozwanej o zastosowanie art. 102 k.p.c. o odstąpienie od obciążenia jej kosztami procesu. Sąd I instancji uznał, że wniosek ten był niezasadny, bowiem w rozpoznanej przezeń sprawie nie zaszyły wskazane w tym przepisie przesłanki, w szczególności nie zasługiwało na podzielenie stanowisko pozwanej, że nie dała powodu do wytoczenia powództwa, albowiem z ustalonego stanu faktycznego wynikało, że w dacie wytoczenia powództwa pozwana zajmowała bezumownie część nieruchomości stanowiącej własność powódki. Pozwana zresztą w toku postępowania przed Sądem I instancji nie kwestionowała samego faktu bezumownego korzystania z nieruchomości, a spór stron skupiał się na wielkości zajętej przez pozwaną powierzchni działki.

Pozwana złożyła zażalenie na wskazane postanowienie o kosztach procesu zawarte w punkcie III wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 23 marca 2016 r. w sprawie X GC 688/15. Postanowieniu temu pozwana zarzuciła naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji brak odstąpienia od obciążenia pozwanej kosztami postępowania, podczas gdy w niniejszej sprawie wystąpił szczególnie uzasadniony wypadek uzasadniający takie działanie, a polegający w szczególności na wytoczeniu powództwa w sytuacji, w której co do przedmiotu sporu strony toczyły rozmowy zamierzające do wypracowania satysfakcjonującego je stanowiska, jak również na uznaniu przez pozwaną powództwa przy pierwszej czynności procesowej w takiej części, w jakiej następnie powództwo zostało uwzględnione w wyroku.

Jednocześnie pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odstąpienie od obciążenia pozwanej kosztami postępowania.

Powódka wniosła o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd zważył, co następuje:

Zażalenie na postanowienie zawarte w punkcie III zaskarżonego orzeczenia okazało się bezzasadne.

Zgodnie z brzmieniem art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Przepis ten wyraża zasadę słuszności w orzekaniu o kosztach, stanowiącą wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Podstawę do jego zastosowania stanowią konkretne okoliczności danej sprawy, przekonujące o tym, że w rozpoznawanym przypadku obciążenie strony przegrywającej kosztami procesu na rzecz przeciwnika byłoby, czy to niesłuszne, czy też wręcz niesprawiedliwe. Zasada słuszności z art. 102 k.p.c. znajduje zastosowanie verba legis „w wypadkach szczególnie uzasadnionych”, które nie zostały ustawowo zdefiniowane i są każdorazowo oceniane przez orzekający sąd na tle okoliczności konkretnej sprawy. Okoliczności te mogą mieć charakter podmiotowy lub przedmiotowy.

Zastosowanie normy odczytywanej z art. 102 k.p.c. wymaga dokonania oceny ostatecznego wyniku sprawy, jak również podlega dyskrecjonalnej ocenie sędziowskiej. Ustalenie, czy takie szczególne wypadki zachodzą ustawodawca pozostawił swobodnej ocenie sądu. Ocena ta powinna uwzględniać wszystkie okoliczności, które mogą mieć wpływ na jej podjęcie. Rozstrzygnięcie w tym zakresie może przy tym zostać skutecznie zakwestionowane w ramach kontroli instancyjnej jedynie w razie oczywistego naruszenia reguł zastosowania art. 102 k.p.c. [por. postanowienie SN z 9.08.2012 r. w sprawie V CZ 26/12].

Nadto, z uwagi na to, że ocena sądu, czy zachodzi „wypadek szczególnie uzasadniony”, o którym mowa w art. 102 k.p.c., ma charakter dyskrecjonalny i jest oparta na swobodnym uznaniu, kształtowanym własnym przekonaniem oraz oceną okoliczności rozpoznawanej sprawy, toteż co do zasady może być podważona przez sąd odwoławczy tylko wtedy, gdy jest rażąco niesprawiedliwa. Ingerencja w to uprawnienie jurysdykcyjne może być zatem usprawiedliwiona jedynie w razie stwierdzenia, że dokonana w zaskarżonym postanowieniu ocena jest dowolna, czy oczywiście pozbawiona uzasadnionych podstaw [por. wyrok SA w Łodzi z 26.06.2015 r. w sprawie I ACa 37/15].

W niniejszej sprawie – w ocenie Sądu Okręgowego – nie sposób uznać, że Sąd Rejonowy przyjmując, iż brak jest podstaw do zastosowania zasady słuszności z art. 102 k.p.c., dokonał dowolnej oceny okoliczności sprawy, jak też by jego rozstrzygnięcie w tym zakresie pozbawione było uzasadnionych podstaw, czy też było oczywiście niesprawiedliwe. Wskazać bowiem trzeba, że Sąd I instancji zasadnie wskazał, iż w istocie pozwana nie kwestionowała tego, że w okresie poprzedzającym wytoczenie powództwa, jak i w chwili wniesienia pozwu, bezumownie zajmowała część działki gruntu stanowiącej własność powódki i przed wytoczeniem powództwa nie wydała jej powódce. Do wydania nieruchomości doszło dopiero po wniesieniu pozwu, co wiązało się ze zmianą powództwa z żądania wydania nieruchomości na żądanie zapłaty wynagrodzenia za bezumowne korzystanie. W konsekwencji, pomimo tego, że pozwana uznała roszczenie powódki w zakresie, w jakim zostało ono uwzględnione przez Sąd Rejonowy, nie jest to wystarczające, aby przyjąć, że

pozwana nie dała podstaw do wytoczenia powództwa, co w jej ocenie miało przede wszystkim uzasadnić odstąpienie od obciążenia jej kosztami procesu na podstawie art. 102 k.p.c.

W tych okolicznościach nie sposób rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego uznać za oczywiście niesprawiedliwe, co czyni zażalenie pozwanej bezzasadnym.

W związku z powyższym, na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 zdanie pierwsze k.p.c., orzeczono jak na wstępie. O kosztach rozstrzygnięto na podstawie § 2 pkt 3 w zw. z §10 ust. 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Agnieszka Kądziołka Agnieszka Górka Natalia Pawłowska – Grzelczak

Sygn. akt VIII Gz 239/16

(...)

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)